

Till
Jordbruksverket
veterinarfragor@jordbruksverket.se
ert dnr. 5.3.16-20886/2021

Angående Undantag för djurvårdare på nivå 2 och 3 – smådjur

Djurbranschens Yrkesnämnd, DYN, representerar arbetslivet och är ett samarbetsorgan för att främja utbildning och rekrytering inom djurbranschen utöver lantbruksdjur och häst. DYN företräder arbetsmarknadens parter inom branschen, se www.djuryn.se. DYN:s verksamhetsområden sysselsätter ca 20.000 yrkesverksamma i Sverige, i 7.000 företag med omsättning drygt 20 miljarder SEK. Den starka tillväxten fortsätter och har under den senaste femårsperioden ökat med 15 - 20 procent. Branschen har behov av yrkesverksamma med utbildning från såväl gymnasial, eftergymnasial som högskolenivå, vilka även besitter praktisk/ reell kompetens vad gäller handhavande av djur.

I samband med översyn av föreskrifter som rör djurens hälso- och sjukvård, D8 och D9, har DYN inbjudits att besvara Jordbruksverkets frågor angående hur undantagen från behandlingsförbudet för djurvårdare på nivå 2 och 3 – smådjur fungerar, och hur de används.

Sedan lång tid, och nu alltmer accelererande, råder många problem inom svensk djursjukvård. Många av dessa frågor behandlas i den nu arbetande statliga utredningen, En hållbar och långsiktigt välfungerande hälso- och sjukvård för djur (Dir. 2021:42), vilken lovvärt har en nära dialog med branschen.

Branschen lyfter i olika sammanhang att man är i stort behov av långsiktiga lösningar vad gäller fler utbildningsplatser till veterinär och djursjukskötare, att en ny personalkategori motsvarande humanvårdens undersköterska inrättas, förbättrad organisatorisk och social arbetsmiljö, teamlösningar i arbetet mellan djurhälsopersonal och djurvårdare, ett tydligare verksamhetsansvar, etc.

Men i dagsläget behövs även kortsiktiga lösningar, t.ex. då nuvarande undantag för djurvårdare på nivå 2 och 3 löper ut 2023-12-31. Den stora bristen på legitimerade veterinärer och djursjukskötare har gjort att ett större ansvar under några år har lagts på djurvårdare på nivå 2 och 3, med tillfälligt undantag från behandlingsförbudet.

Angående frågeformulärets Del 1, Grundfrågor till er som bedriver klinisk verksamhet, samt Del 2, Specifika frågor

DYN som yrkesnämnd bedriver inte klinisk verksamhet, och kan därför inte besvara dessa frågor. DYN för en nära dialog med sina medlemsorganisationer, t.ex. Gröna arbetsgivare med Svensk Djursjukvård, Riksföreningen Anställda inom Djursjukvården, Naturvetarna, Svenska Kennelklubben, Agria, Svenska Djurskyddsföreningen, Djurskyddet Sverige, i olika frågor.

Del 3 Möjliga förslag till undantag

Den korta tiden tills nuvarande undantag löper ut talar, ur branschens synvinkel, för en förlängning av nuvarande undantag, tills man hittat en mer långsiktig lösning. Djurvårdare på nivå 2 och 3 är nödvändiga för att säkra branschens kompetensförsörjning, både på kort och lång sikt. Jordbruksverket föreslår i förslag 5 en förlängning med 5 - 6 år, vilket kanske är rimligt.

DYN vill framhålla att nuvarande undantag ställer mycket höga krav på djurvårdare på nivå 3, krav som de möter efter genomförd utbildning enligt kursplanen i bilaga 2 i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om skyldigheter för djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård. Ett ytterligare krav är att man arbetat som djurvårdare på nivå 2 under minst tre år för att ens få påbörja sin vidareutbildning till nivå 3. Efter genomförd och godkänd utbildning enligt dessa ramar är det därför rimligt att en djurvårdare på nivå 3 får söva djur och intubera, både sett ur perspektiv av djurskydd, djurvälstånd och ansvar gentemot djurägaren.

Ytterligare kommentarer angående att synliggöra djurvårdarnas kompetens

DYN för en löpande dialog med utbildningsanordnare över landet med gymnasie- och YH-utbildning inom djurens hälso- och sjukvård, samt med SLU.

Djurvårdare med yrkesutgång mot djurens hälso- och sjukvård på gymnasienivå är en personalkategori att värna om, och deras formella och reella kompetens bör synliggöras tydligare. DYN föreslår även att den kvalitetssäkras och skyddas. Detta skulle underlätta för blivande arbetsgivare. Ett 20-tal gymnasieskolor över landet utbildar inom Naturbruksprogrammets inriktning Djurvård, med yrkesutgång mot djurens hälso- och sjukvård. Ca 350 gymnasieelever tar varje år sin gymnasieexamen med denna fördjupning. De har då, utöver övriga ”djurkurser” läst Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1 (100 poäng) och 2 (200 poäng), se Skolverkets kursplaner https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/loroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/gymnasieprogrammen/amne?url=1530314731%2Fsyllabusw%2Fjsp%2Fsubject.htm%3FsubjectCode%3DDJR%26courseCode%3DDJRDU01%26tos%3Dgy&sv.url=12_5dfee44715d35a5cdfa92a3#anchor_DJRDU01. I sin utbildning genomför de även Jordbruksverkets krav Grundkurs i läkemedelshantering. Dessa gymnasieelever har minst 15 veckor APL, arbetsplatsförlagt lärande, i olika företag, innan sin gymnasieexamen. En del elever har lyckats få ett antal veckor APL inom djursjukvårdsbranschen, men på grund av klinikernas ansträngda personalläge har inte all praktik kunnat genomföras där i önskad omfattning. Tillgängliga praktikplatser och vikariat inom djursjukvården går ofta i första hand till veterinär- och djursjukskötarestudenter.

Skolverket avslutar våren 2022, på regeringens uppdrag, en försöksverksamhet med yrkesprov, där syftet är att praktiskt pröva om yrkesprov kan öka anställningsbarheten för de elever som går ut från en yrkesutbildning. Branscher och yrkeslärare utformar tillsammans ett prov på gymnasial nivå. Idag gör eleverna på de nationella yrkesprogrammen ett gymnasiearbete i slutet av sin utbildning för att testa yrkeskunskaperna. Tanken är att detta ska kunna ersättas med ett yrkesprov. Yrkesprovet kommer att vara likvärdigt för både ungdomar och vuxna eftersom de har läst samma yrkeskurser.

Bransch och utbildningsanordnare inom djurens hälso- och sjukvård har medverkat i denna försöksverksamhet. Man har gemensamt tagit fram en momentlista för ett yrkesprov som djurvårdare inom djurens hälso- och sjukvård. Branschen önskar att detta yrkesprov snarast implementeras, för att synliggöra djurvårdarens kompetens och därmed underlätta rekrytering till den hårt ansträngda djursjukvården. För djurvårdare är provet placerat på nivå 2.

I dialog med branschen har ett modernt, relevant och likvärdigt yrkesprov utarbetats som kan bidra till att öka tydligheten om vad som är anställningsbarhet i branschen. Branschen menar att man kan erbjuda många gymnasieutbildade djurvårdare arbete, men att idag är kvaliteten hos skolorna skiftande. Ett yrkesprov skapar möjlighet för eleven att veta vad som förväntas av dem för att bli godkända, vilket i sig skapar trygghet. Om yrkesprovet blir verklighet väntar en stor arbetsmarknad för dessa elever då efterfrågan på djursjukvård bara ökar.

Enligt uppdrag från Djurbranschens Yrkesnämnd,

Agr. Maria Elinder, kanslichef
070 – 56 87 318
maria.elinder@mac.com